

Grunnleggende fototeori

iso
blender
lukker

På ulike vis styrer disse tre variablene hvor mye lys som når bildebrikken (filmen)

○ Lysfølsomheten til bildebrikken (filmen)

- Lav iso-verdi (100-1000) gir mindre lysfølsomhet for bildebrikken (filmen). Du trenger mye lys for å fotografere
- Høy iso-verdi (1000 og høyere) gjør bildebrikken (filmen) mer lysfølsom. Du trenger mindre lys for å kunne fotografere.
- Nyere/dyrere kamera har en betydelig høyere iso-grense før kornene blir sjenerende.

- Fordelene med høy iso
 - du kan fotografere med lite lys tilgjengelig. F. eks uten blits inne på kvelden.
- Ulempene med høy iso
 - Kraftig kornete bilder
- Et mulig dilemma
 - Skal jeg godta noe korn i bildet, eller velger jeg blits og får noe flatt lys?
- Ideelt til motiver i dårlig/lite lys

- ◉ Fordelene ved lav iso
 - Bilder helt frie for korn
- ◉ Ulempene ved lav iso
 - Det kan være vanskelig å få nok lys inn til bildebrikken
- ◉ Ideelt til motiver i sterkt lys
- ◉ Ideelt til lange lukkertider

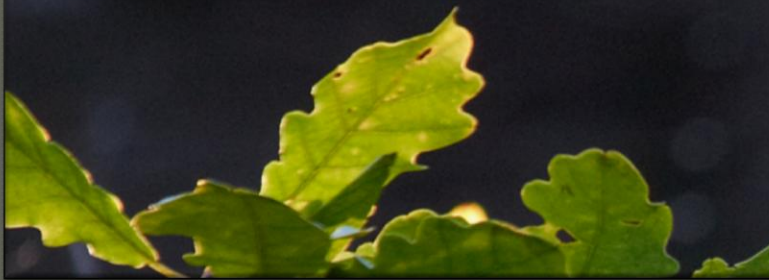
○ Korn

- På lysbildet fra 1989 ser du tydelige korn i motsetning til det moderne fotografiet.
- Den gang regnet man 1600 iso (asa) for å være et ekstremt filmvalg.
- I dag kan mange kamera fotografere med denne innstillingen og høyere uten at korn synes.

1600 iso lysbilde fra 1989

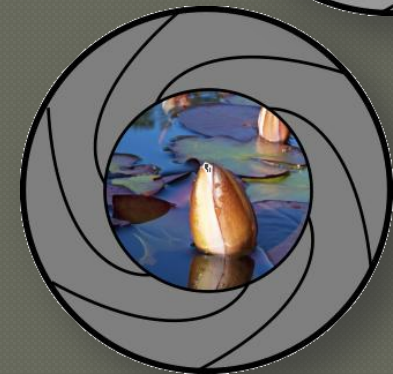

1600 iso digitalt bilde fra 2012

blender

- **Benevnelserne på kamera**
 - A, Av (aperture –eng)
- **Benevnelserne i bildeinformasjon**
 - F eller f-stop
- **Regulering av lysåpningen i selve linsa**
 - Stor åpning
 - Mye lys, lite tall, liten dybdeskarphet
 - Liten åpning
 - Lite lys, høyt tall, stor dybdeskarphet

blender

- Kreative muligheter

- Liten blenderåpning

- Stor blenderåpning

lukker

- Tiden som lys får lyse på bildebrikken
 - Gylden regel:
 - Lukkerhastighet på minst $1/50$ sek ved fotografering uten stativ
 - Hovedpoeng
 - Lang lukkerhastighet skaper uskarphet
 - Kort lukkerhastighet fryser motivet

lukker

- Kreative muligheter

- Kort lukkerhastighet

- Lang lukkerhastighet
(NB! Med stativ)

Magne Myhren

magnemyhren.no

magnemyhren.no/WP/

post@magnemyhren.no

